

Sygn. akt II Cz 502/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Iwona Siuta

Sędziowie SO Mariola Wojtkiewicz (spr.)

SO Marzenna Ernest

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 kwietnia 2014 r.

sprawy ze skargi wierzyciela R. K.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)T. Z.w sprawie Km 4446/09- postanowienie z dnia 21 października 2013 roku w przedmiocie zakończenia postępowania egzekucyjnego oraz na czynność w postaci przekazania wierzycielowi należnych mu kwot po terminie wskazanym w art. 22 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

przeciwko dłużnikom V. D. i L. D.

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin- Prawobrzeżne i Zachód w S. z dnia 10 grudnia 2013 roku., Sygn. akt IX Co 7284/13

postanawia

1. oddalić zażalenie na punkt I postanowienia;

2. odrzucić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Marzenna Ernest SSO Iwona Siuta SSO Mariola Wojtkiewicz

Sygn. akt II Cz 502/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin- Prawobrzeżne i Zachód w S. oddalił skargę wierzyciela na czynność komornika sądowego- postanowienie z dnia 21 października 2013 r. w przedmiocie zakończenia postępowania egzekucyjnego (pkt I). W punkcie drugim Sąd I instancji oddalił skargę wierzyciela na czynność komornika w postaci przekazania wierzycielowi należnych mu kwot po terminie wskazanym w art. 22 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Rozpoznając wywiedzioną przez wierzyciela skargę, Sąd Rejonowy ustalił, że pismem z dnia 09 września 2013 r., które wpłynęło do Komornika w dniu 10 września 2013 r., pełnomocnik wierzyciela wniósł o podjęcie zawieszonoego w związku z postępowaniem sądowym postępowania, ograniczył egzekucję do kwoty (...)tytułem należności głównej, kwoty 16.467,28 zł tytułem odsetek i dalszych odsetek od kwoty (...)od dnia 01 kwietnia 2009 r. do dnia zapłaty. W piśmie z dnia 16 października 2013 r. pełnomocnik wierzyciela wskazał, że dalsze odsetki od należności głównej winny być naliczone do dnia wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie, to jest do dnia 29 sierpnia 2013 r.

W dniu 21 października 2013 r. Komornik wydał postanowienie, którym orzekł o ustaleniu kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji i obciążeniu nimi dłużników (punkt 1) oraz o zakończeniu postępowania egzekucyjnego i pozostawieniu tytułu wykonawczego w aktach sprawy uznając, że całe dochodzone roszczenie zostało wyegzekwowane (punkt 2).

W ocenie Sądu Rejonowego w sytuacji, gdy wszystkie przypadające wierzycielowi należności zostały wyegzekwowane, postępowanie egzekucyjne powinno zostać zakończone- art. 816 § 1 k. p. c. Tytułem należności głównej wierzyciel mógł domagać się zatem kwoty 15.591,75 zł.

Sąd Zwrócił uwagę, iż orzeczeniami Sądów orzekających w przedmiocie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego tytuł ten nie został pozbawiony wykonalności w zakresie należnych wierzycielowi odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności. Odsetki te powinny zostać naliczone zgodnie z wnioskiem wierzyciela z dnia 09 września 2013 r. od dnia 01 kwietnia 2009 r. Nie ma możliwości naliczania odsetek do dnia wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie, albowiem odsetki mogą być naliczane wyłącznie do dnia spełnienia świadczenia przez dłużnika.

Z uwagi na fakt, że świadczenie ciężące na dłużniku zostało spełnione w ramach prowadzonej przeciwko dłużnikowi egzekucji w drodze przekazania środków pieniężnych przez pracodawcę i bank dłużnika na rachunek Komornika, świadczenie zostało spełnione przez dłużnika z chwilą wpływu tej kwoty na rachunek Komornika. W ocenie Sądu Rejonowego nie można przenosić na dłużnika ciężaru wynikającego z długotrwałości postępowania sądowego i obciążać go dalszymi odsetkami, liczonymi za czas, gdy środki z majątku dłużnika zostały już przekazane na zaspokojenie wierzyciela, a jedynie na czas, w którym postępowanie egzekucyjne pozostawało zawieszona, znajdowały się w depozycie sądowym.

Kolejno Sąd Rejonowy wskazał, iż sposób rozliczenia sprawy Komornik przedstawił w odpowiedzi na skargę. Kwotę należności głównej w wysokości 15.591,75 zł zaspokojono z kwot, które wpłynęły na rachunek Komornika. Kwoty te zostały powiększono o odsetki wyliczone od dnia 01 kwietnia 2009 r. do dnia spełnienia świadczenia, to jest odpowiednio do dnia 30 lipca 2009 r., 28 sierpnia 2009 r., 28 września 2009 r., 27 października 2009 r.

Sąd Rejonowy nie podzielił zarzutów skargi dotyczących przekazania przez komornika sądowego kwot należnych wierzycielowi z uchybieniem art. 22 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Sąd odstąpił od uzasadniania tak zajętego stanowiska wskazując, iż postanowienie w tym zakresie jest niezaskarżalne.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się wierzyciel, który zaskarżając je w całości, wniósł o jego zmianę poprzez uwzględnienie skargi co do pkt 1-3 żądania ewentualnie jego uchylenie i przekazanie Sadowi I instancji celem ponownego rozpoznania. Tak wnosząc zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów art. 767 i n. k. p. c, poprzez nierozpoznanie skargi w zakresie zaniechania przez komornika formalnego rozpoznania wniosku o egzekucję dalszych odsetek w kwocie 9.045,77zł oraz naruszenia przez komornika przepisu art. 45a ukse w zakresie wniosków wierzyciela o wypłatę należnych kwot;
2. naruszenie przepisów art. 767 k. p. c w zw. z art. 22, poprzez oddalenie zarzutu naruszenia przez komornika przepisów art. 22 ukse;
3. naruszenie przepisów art. 816 k. p. c oraz art. 351 k. p. c a co w zw. z art. 13 § 2 k. p. c, poprzez błędne przyjęcie, iż komornik mógł zakończyć postępowanie egzekucyjne, pomimo niewydania postanowień w przedmiocie rozpoznania wniosków wierzyciela;
4. naruszenie przepisów o egzekucji sądowej i przepisów prawa materialnego dotyczących terminu spełnienia świadczenia, poprzez błędne przyjęcie, iż wierzycielowi nie należą się odsetki za zwłokę, za czas prowadzonego postępowania wywołanego wniesieniem powództwa z art. 840 k. p. c.

W ocenie skarżącego zakończenie egzekucji w okolicznościach sprawy uznać należało za przedwczesne a to wobec faktu nierozpoznana przez komornika sądowego wniosku wierzyciela o egzekucję dalszych odsetek..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie w zakresie dotyczącym postanowienia komornika sądowego z dnia 21 października 2013 roku w przedmiocie zakończenia postępowania egzekucyjnego podlegało oddaleniu jako pozbawione uzasadnionych podstaw zaś w zakresie rozstrzygnięcia skargi na czynność komornika w postaci przekazania kwot należnych wierzycielowi po terminie wskazanym w art. 22 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji podlegało odrzuceniu – jako niedopuszczalne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do kwestii odrzucenia zażalenia, wskazać należy, iż zgodnie z art. 370 k.p.c. znajdującego odpowiednie zastosowanie w postępowaniu zażaleniowym (397 § 2 k.p.c.) Sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym zażalenie wniesione po upływie przepisanej terminu, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne, jak również zażalenie, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie. W postępowaniu egzekucyjnym zażalenie na postanowienie Sądu I instancji przysługuje wyłącznie w wypadkach w ustawie wskazanych (art. 767⁴ § 1 k.p.c.), a także na orzeczenia sądu wymienione w art. 394 k.p.c., poprzez jego odpowiednie stosowanie w tym postępowaniu (art. 13 § 2 k.p.c.). W myśl art. 394 § 1 k.p.c. środek zaskarżenia, jakim jest zażalenie, przysługuje tylko na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a ponadto na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego enumeratywnie wymienione w pkt 1-12 tego przepisu. Wyjaśnienia wymaga, iż postanowienie kończące postępowanie w sprawie to takie, które kończy całe postępowanie lub zamyka drogę do wydania wyroku, nie zaś orzeczenie wydane w toku postępowania. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z (...)w postępowaniu egzekucyjnym przez „kończące postępowanie w sprawie” należy pojmować także orzeczenia sądowe, które kończą samodzielną część tego postępowania. Cechą charakterystyczną tych postanowień jest więc to, że dalsze postępowanie w sprawie nie może się już toczyć.

Uwzględniając powyższe zapatrywanie prawne Sąd Okręgowy stwierdza, iż postanowienie Sądu I instancji z dnia 10 grudnia 2013 r. oddalające skargę na czynność Komornika Sądowego w postaci przekazania wierzycielowi należnych mu kwot po terminie wskazanym w art. 22 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie egzekucyjnej w rozumieniu art. 394 § 1 k.p.c., w zw. z art. 13 § 2 k. p. c gdyż ani nie kończy postępowania egzekucyjnego jako całości, ani też nie zamyka definitywnie samodzielnej, zasadniczej części tego postępowania. Jednocześnie żaden z przepisów normujących postępowanie egzekucyjne w trzeciej części kodeksu postępowania egzekucyjnego nie daje podstawy do zaskarżenia takiego postanowienia, ani też przepis art. 394 § 1 k. p. c w enumeratywnie wymienionych przypadkach nie przewiduje takiej możliwości. Wobec tego przedmiotowe postanowienie nie podlega zaskarżeniu w drodze zażalenia. Dlatego też wniesione przez wierzyciela w zakresie punktu II postanowienia Sądu Rejonowego jako niedopuszczalne podlegało odrzuceniu. Jedynie na marginesie Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż początek 4-dniowego terminu na przekazanie należności wierzycielowi należy liczyć od dnia wpłaty wyegzekwowanych kwot w kasie kancelarii komornika bądź od dnia uznania rachunku bankowego komornika (ewentualnie jak w przedmiotowej sprawie od dnia przekazania komornikowi kwot zgromadzonych na rachunku depozytowym sądu tj. 17.1.2013 roku. Swoistą sankcją za opóźnienia w przekazaniu należności uprawnionemu, bez względu na przyczynę z jakiej do opóźnienia doszło mogą być wyłącznie odsetki ustawowe za każdy dzień opóźnienia (art. 359 § 2 k.p.c.).

Odnosząc się do kwestii oddalenia skargi na postanowienie komornika sądowego w przedmiocie zakończenia postępowania egzekucyjnego, Sąd Okręgowy w całości podziela przedstawioną przez Sąd Rejonowy argumentację prawą. Zważyć należy, iż Sąd Rejonowy wbrew twierdzeniom skarżącego dokonał wszechstronnej oceny czynności komornika (w tym zarzucanego naruszenia art. 45 a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji) dając temu wyraz z sentencji rozstrzygnięcia tj. oddalając skargę.

Stanowisko skarżącego w zakresie w jakim żądał naliczenia dalszych odsetek od kwoty (...),00 do dnia 29 sierpnia 2013 roku, uznać należało za nieprawidłowe. Zgodnie z art. 815 k. p. c w toku postępowania egzekucyjnego dłużnik może

dobrowolnie spełniać świadczenie do rąk wierzyciela albo też za pośrednictwem komornika. Spełnienie świadczenia do rąk komornika ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia bezpośrednio wierzycielowi. Świadczy o tym § 2 ww. regulacji, który stanowi, że pokwitowanie komornika ma taki sam skutek jak pokwitowanie wierzyciela sporządzone w formie dokumentu urzędowego. Nadto, jeżeli dłużnik spełnia świadczenie do rąk komornika, zostaje zwolniony z obowiązku świadczenia z tą chwilą, a nie dopiero w momencie, gdy komornik przekazuje świadczenie wierzycielowi ((...)(...) W myśl art. 808 § 1 jeżeli złożona w postępowaniu egzekucyjnym kwota pieniężna, nie podlega natychmiastowemu wydaniu, powinna być złożona na rachunek depozytowy sądu. Sumę złożoną na rachunek depozytowy, stosownie do regulacji art. 752 § 2 k. p. c umieszcza się na wydzielonym, oprocentowanym rachunku bankowym w wysokości oprocentowania udzielonego przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie (...).

Z dokumentów zgromadzonych w aktach egzekucyjnych wynika, iż egzekucja przeciwko dłużnikom została wszczęta na podstawie tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 19 lipca 2007 roku, sygn. akt III Ns 921/04, zaopatrzonego w klauzule wykonalności z dnia 29 maja 2008 roku. W punkcie IV sentencji postanowienia zasądzone od dłużników na rzecz wierzyciela kwotę 180.454,18 złotych płatną w terminie 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia. Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2009 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie z powództwa L. D.i V.D.przeciwko R. K.w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, udzielił zabezpieczenia roszczeniu powodów poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygnaturą Km 4446/09 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)-T. Z.(I C 1451/08). W tej sytuacji wszystkie wpłacone na konto komornika kwoty tj. w dniu 11 maja 2009 roku w wysokości 4788,36 złotych, w dniu 26 maja 2009 roku w wysokości (...),00, w dniu 29 czerwca 2009 roku w wysokości 6157,00 złotych, w dniu 10 lipca 2009 roku w wysokości 258, 76 w dniu 30 lipca 2009 roku w wysokości 5026,00 złotych, w dniu 28 sierpnia 2009 roku, w kwocie 5107,00 złotych, w dniu 28 września 2009 roku w wysokości 4946,00 złotych, w dniu 27 października 2009 roku w kwocie 4946 złotych, w dniu 26 listopada 2009 roku w kwocie 4946,00 złotych zostały zdeponowane na rachunku depozytowym sądu. Bez wątplenia wierzycielowi należą się odsetki od wskazanej przez niego należności głównej od dnia 1 kwietnia 2009 roku. Niemniej, wbrew twierdzeniom skarżącego winny one być naliczane nie do 29 sierpnia 2013 roku, ale z uwzględnieniem dat wpływu tych środków na rachunek komornika. Z przedstawionego przez komornika wyliczenia wynika, iż z wpłat dokonanych w okresie od dnia 11 maja 2009 roku do dnia 30 lipca 2011 roku (co do kwoty 1956,42) komornik zaspokoił zaległe odsetki w wysokości 16467,54 złotych oraz koszty zastępstwa prawnego w egzekucji w wysokości 1800 złotych. Kwotę należności głównej w wysokości 15591,75 złotych komornik zaspokoił z kwot, które zostały wpłacone w dniu 30 lipca 2009 roku, 28 sierpnia 2009 roku, 28 września 2009 roku oraz 27 października 2009 roku. Od kwot tych zostały naliczone odsetki od dnia 1 kwietnia 2009 roku do dnia spełnienia świadczenia a zatem odpowiednio do dnia 30 lipca 2009 roku, 28 sierpnia 2009 roku, 28 września 2009 roku oraz 27 października 2009 roku. Przekazanie dalszych odsetek od należności głównej nastąpiło zgodnie z wnioskiem wierzyciela z dnia 10 września 2013 roku. Obciążenie dłużnika odsetkami za zwłokę do daty wskazanej przez wierzyciela byłoby bezpodstawne, skoro odsetki należą się do dnia zapłaty.

Jednocześnie wbrew zarzutom wierzyciela komornik sądowy wydając dnia 21 października 2013r. postanowienie o zakończeniu postępowania egzekucyjnego rozpoznał wniosek wierzyciela z dnia 16 października 2013 roku. Kończąc postępowanie dał wyraz niezasadności wniosku wierzyciela o rozszerzenie egzekucji i nie musiał spisywać co do tego wniosku odrębnej sentencji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie I postanowienia.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)